

JUHLAJULKAISU

AARNE NUORVALA

1912 · 18/4 · 1982

SUOMALAINEN LAKIMIESYHDISTYS

Vammala 1982, Vammalan Kirjapaino Oy

ISBN 951-855-049-2

ISSN 0356-7222

978-951-855-871-5 (PDF)

## Virkamiehen vastuuta koskevain oikeussäännösten uudistamisesta

Virkavelvollisuuksien rikkomisen seurauksena saattaa olla virkamiehen rikosoikeudellinen tai kurinpidollinen rankaiseminen. Virkamies voi myös joutua korvaamaan virheellisellä menettelyllään aiheuttamansa vahingon. Virkamiehen rikosoikeudellisen vastuun samoin kuin kurinpidollisenkin vastuun järjestävät säännökset ovat kuitenkin meillä vanhentuneita eivätkä muutoinkaan enää täytä niille koottuudella asetettavia vaatimuksia. Julkishenkilöstön oikeusasemakomitea, jonka tehtävänä on ollut selvittää valtion palveluksessa olevien henkilöiden oikeudellista asemaa sekä tehdä ehdotuksensa sitä koskevan lainsäädännön tarkistamisesta ja yksinkertaistamisesta, onkin sen vuoksi ottanut mietintöönsä (komiteamietintö 1979: 26) sisältyvään ehdotukseen valtion virkamieslaiksi virkamiesten kurinpidollisesta rankaisemisesta yhtenäiset, valtion koko virkamieskuntaa koskevat säännökset. Toteutuessaan nämä säännökset merkitsisivät huomattavia muutoksia nykyiseen virkamieslainsäädäntöön. Niin ikään komitea on sisällyttänyt mietintöönsä ehdotuksen nykyisten rikoslain virkarikossäännösten olennaisesta muuttamisesta.<sup>1</sup>

### *Virkamiehen rikosoikeudellinen vastuu*

Virkarikos- ja kurinpitosäännösten uudistamisessa julkishenkilöstön oikeusasemakomitea on pyrkinyt virkamiesten *rikosoikeudellisen vastuun* supistamiseen ja painopisteen siirtämiseen sen asemesta kurinpidolliseen rankaisemiseen. Virkarikossäännöksethän ovat ny-

<sup>1</sup> Kyseessä olevassa hallintoneuvos *Sakari Sippolan* puheenjohtodolla toimineessa julkishenkilöstön oikeusasemakomiteassa on virkarikos- ja kurinpitosäännöksiä valmistellut kirjoittajan puheenjohtodolla toiminut jaosto, jonka jäsenenä on ollut kihlakunnantuomari, nykyisin apulaisoikeuskansleri *Jukka Pasanen* sekä sihteerinä apulaisjohtaja *Olli Härmänmaa* ja hallitussihteeri *Teuvo Metsäpelto*. Jaoston työhön ovat osallistuneet myös komitean puheenjohtaja ja pääsihteeri, hallitusneuvos *Raimo Nenonen*. Jaoston pysyvänä asiantuntijana on ollut lainsäädäntöneuvos, nykyisin ylimääräinen oikeusneuvos *Timo Mäkinen*.

kyisin rikoslaissa suurimmalta osaltaan vielä alkuperäisessä, rikoslain säätämisajalta peräisin olevassa muodossaan ja sisältyvät ennen kaikkea lain 40 lukuun. Mainitun 22 pykälää sisältävän luvun komitea on ehdottanut kokonaan uudistettavaksi siten, että sanotussa luvussa säädettäisiin rangaistus vain neljästä eri rikostyyppistä. Virkarikoksia olisivat lakiehdotuksen mukaan näet ainoastaan lahjoman ottaminen virkamiehenä (RL 40: 1), salassapitovelvollisuuden rikkominen virkamiehenä (RL 40: 2) ja virka-aseman väärinkäyttäminen (RL 40: 3) sekä jäljempänä mainittavassa erityistapauksessa myös yleinen virkavelvollisuuden rikkominen (RL 40: 4). *Lahjoman ottaminen virkamiehenä* olisi kysymyksessä, jos virkamies virantoimituksesta itselleen tai toiselle vaatii, edustaa tai ottaa vastaan lahjoman tai muun oikeudettoman hyvikkeen. *Salassapitovelvollisuuden rikkomiseen virkamiehenä* virkamies syyllistyisi, jos hän virkasuhteen aikana tai sen päätyttyä tahallaan tai huolimattomuudesta tahi varomattomuudesta luvottomasti ilmaisee tai oikeudettomasti käyttää hyödykseen virkamiesasemassaan tietoon saamansa seikan, joka on säädetty salassa pidettäväksi tai joka asian laadun vuoksi ilmeisesti on salassa pidettävä. *Virka-aseman väärinkäyttämisestä* tulisi rangaistavaksi virkamies, joka hankkiakseen itselleen tai toiselle aineellista etua tai toista vahingoittaakseen tahallaan rikkoo tai jättää täyttämättä virkavelvollisuuteensa taikka joka muutoin tahallaan käyttää väärin virka-asemaansa. Rangaistuksena kaikista edellä tarkoitetuista rikoksista *saattaisi olla* sakko- tai vapausrangaistuksen ohella viraltapano. Lahjomarikoksessa olisi myös lahjoma tai sen arvo tuomittava menetetyksi. Salassapitovelvollisuuden rikkomisesta ja virka-aseman väärinkäyttämisestä, milloin mainittuja rikoksia on pidettävä törkeinä, olisi yleistä lajia olevan rangaistuksen ohella rangaistusseuraamuksena *aina* myös viraltapano.

Kun myös yksityisoikeudellisessa työsopimussuhteessa oleva julkisyhteisön työntekijä saattaa syyllistyä tekoon, joka virkamiehen tekemänä olisi katsottava lahjoman ottamiseksi tai salassapitovelvollisuuden rikkomiseksi, ehdotetaan näitä rikoksia koskevat rangaistussäännökset ulotettaviksi koskemaan myös työntekijöitä (RL 40: 6).

Jos rikoslakiin tehtäisiin edellä selostetut muutokset, virkamiestä ei enää voitaisi, kuten nykyisin on laita rikoslain 40 luvun 21 §:n mukaan, tuomita yleisen tuomioistuimen päätöksellä rangaistukseen huolimattomuudesta, laiminlyömisestä tai varomattomuudesta eikä myöskään ymmärtämättömyydestä tehdystä virkavirheestä. Tällainen virkavirhe olisi vain kurinpidollisesti rangaistavissa. Näin ollen sel-

laiset virkamiehet, ennen kaikkea tuomarit, joille lain mukaan ei voida eikä myöskään komitean ehdotuksen mukaan voitaisi tuomita kurinpitörangaistusta, jäisivät sanotunlaisesta virkavirheestä kokonaan rangaistamatta. Tämän vuoksi rikoslain muutosehdotuksessa on säilytetty mainittu rikosoikeudellinen rankaisumahdollisuus tahallaan tai huolimattomuudesta tai varomattomuudesta tapahtuneesta *virkavelvollisuuden rikkomisesta* näiden virkamiesten osalta (RL 40: 4). Kun rikoslain 40 luku sen nykyisessä muodossa tulisi muilta osin kokonaisuudessaan kumotuksi, komitea on ehdottanut myös vähäisiä tästä johtuvia muutoksia tehtäväksi eräisiin muihinkin rikoslain kohtiin. Niinpä rikoslain 38 luvun 9 a § on ehdotettu laajennettavaksi koskemaan yleensäkin *tietoliikennesalaisuuden rikkomista*. Virkarikoksia koskevat rangaistuslajit jäisivät sen sijaan ennalleen kuitenkin niin, että yhdenmukaisesti vastaavan kurinpitörangaistuksen kanssa myös rikosoikeudellisen virantoimituksesta erottamisen määräaika lyhenisi nykyisestä kahden vuoden enimmäisajasta enintään kuudeksi kuukaudeksi (RL 8: 1).

Voimassa olevassa rikoslaissa on lain 2 luvun 12 §:ssä määritelty rikosoikeudellinen virkamieskäsite. Käsite on huomattavasti laajempi kuin vastaava hallinto-oikeudellinen virkamieskäsite, jonka ulkopuolelle jäävät muun ohessa kaikki luottamushenkilöt. Lainkohdan sanamuoto on aiheuttanut kuitenkin aina runsaasti tulkintavaikeuksia. Sen vuoksi kysymyksessä olevan lainkohdan sanamuotoa on ehdotettu tarkistettavaksi. Samalla siihen on tehty virkamieslainsäädännön uudistamisen aiheuttamat muutokset ja sitä muutointikin yksinkertaistettu. Niinpä ehdotuksen mukaan rikoslaissa tarkoitetaan *virkamiehellä* sitä, joka on virkasuhteessa valtioon, kuntaan, seurakuntaan tai muuhun julkiseen yhteisöön tai laitokseen sekä tällaisen julkisyhteisön luottamusmiestä samoin kuin sitä, joka muutoin käyttää julkista päätösvaltaa tai osallistuu julkisen päätösvallan käyttämiseen. Julkisyhteisön luottamusmiehellä tarkoitetaan tällöin valtioneuvoston jäseniä, kansanedustajia, kunnanvaltuutettuja, kunnanhallituksen ja kunnallisten lautakuntien jäseniä sekä muita kuntien ja kuntainliittojen luottamushenkilöitä. Kansanedustajaan eikä muuhun yleisillä vaaleilla valittuun valtioon, kunnan tai uskonnollisen yhdyskunnan päättävän toimielimen jäsenen ei kuitenkaan tuossa tehtävässä tapahtuneesta teosta tai laiminlyönnistä sovellettaisi säännöksiä virka-aseman väärinkäyttämisestä eikä virkavelvollisuuden rikkomisesta.

Oikeudenkäymiskaaren 8 luvun 2 §:ään on ehdotettu muutos, jonka toteuttaminen merkitsisi, ettei hovioikeus enää olisi virkasyyte-

tuomioistuinin eräitä johtavia hallintovirkamiehiä koskevissa asioissa, vaan virkasyytetuomioistuinin olisi heidänkin kohdallaan yleinen alioikeus. Muutos ei koskisi kuitenkaan tuomareita eikä valtakunnanoikeudessa tahi muutoinkaan erityislaeissa määrättyssä virkasyytetuomioistuimessa tuomittavia virkamiehiä.

### *Virkamiehen kurinpidollinen vastuu*

Kurinpitomenettelyä koskevat yksityiskohtaiset lainsäädännökset on sisällytetty lakiehdotuksen 13 ja osittain myös 16 lukuun. Näiden säännösten mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan määrätä *kurinpitorangaistus*. Kurinpitorangaistukset olisivat nykyisiä kurinpitorangaistuksia vastaa-  
vasti: 1) kirjallinen varoitus; 2) kurinpitosakko; 3) virantoimituksesta erottaminen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukaudeksi; sekä 4) viraltapano (VmL 56 §). Niin viraltapanosta kuin lievemmästään kurinpidollisesta rankaisemisesta olisi siten säädetty laissa eikä viimeksi mainitustakaan enää kuten nykyisin pelkästään asetusteitse. Tämä olisi johdonmukainen *nulla poena sine legis-periaatteen* sovellutus. Mainittua periaatettahan on meilläkin lainsäädännössä noudatettu. Merkittävä muutos nykyiseen lainsäädäntöön verrattuna olisi kuitenkin siinä, että samassa kurinpitomenettelyssä voitaisiin rangaistukseksi määrätä joko viraltapano tai lievempi kurinpidollinen rangaistus. Sen sijaan nykyisin viraltapanoa tarkoittava kurinpitomenettely on käytännössä muodostunut muusta kurinpitomenettelystä erilliseksi menettelyksi.

Kurinpitorangaistuksista olisi lievin *varoitus*, jonka kohdalla on kuitenkin nimenomaan painotettu, että sen tulee olla kirjallinen. Näin varoitus olisi entistä helpommin erotettavissa esimiehen alaiselleen antamasta ja normaaliin hallintokäytäntöön kuuluvasta huomautuksesta, jonka lakiehdotuskin tuntee (VmL 61 §). Niin ikään *kurinpitosakko* eroaisi nykyisestä eräillä hallinnon aloilla säädetystä kurinpidollisesta sakosta samoin kuin rikosoikeudellisestakin sakkorangaistuksesta. Niinpä kurinpitosakkoa määrättäessä ei voitaisi soveltaa rikoslain mukaisen päiväsakon määräämisperusteita, jotka edellyttävät sakotetun maksukyvyyn laajapohjaista selvittämistä. Kurinpitosakkoa ei ole muutoinkaan tarkoitettu samanlaiseksi ankaraksi varallisuuteen kohdistuvaksi seuraamukseksi kuin rikoslain sakkorangaistusta. Kurinpitosakko voitaisiin määrätä vähintään yhdeltä ja

enintään kahdeltakymmeneltä päivältä. Sakko vastaisi suuruudeltaan päivää kohti yhtä viidettäosaa virkamiehen päivän peruspalkasta. Kurinpitosakkoa ei saisi muuttaa vankeudeksi eikä kurinpitorangeistus saisi muutoinkaan johtaa vapauden menetykseen.

Kurinpitorangeistukseksi määrätyn *virantoimituksesta erottamisen* pituudeksi on ehdotettu vähintään yksi ja enintään kuusi kuukautta. Virantoimituksesta erottaminen olisi erotettava kuten nykyisinkin pelkästään hallinnollisia tarkoituspäätöksiä palvelevasta *virantoimituksesta pidättämisestä*, joka ei ole lainkaan rangaistuksenluontoinen toimenpide. Viimeksi mainittua toimenpidettä koskevat säännökset on sisällytetty pääasiassa nykyisiä säännöksiä vastaavina lakiehdotuksen 14 lukuun. Uutena nimenomaisena perusteena hallinnolliseen virantoimituksesta pidättämiseen mainitaan kuitenkin virkamiehen kieltäytyminen hänen terveydentilaansa koskevista tutkimuksista.

Ankarin kurinpitorangeistus tulisi edelleenkin olemaan *viraltapano*. Viraltapanoa käytettäessä on kuitenkin syytä harkita, olisiko tapauksen laatuun nähden *in concreto* riittävää, että virkasuhde päätettäisiin pelkästään irtisanomisella. Jos sen sijaan kurinpitomenettelyssä on jo määrätty virkamies viraltapantavaksi ja viraltapano muutoksenhaun johdosta tulee myöhemmin kumotuksi, muutoksenhakuviranomainen ei voi enää muuttaa viraltapanoa irtisanomiseksi.

Kurinpidollisen rankaisumahdollisuuden piiriin tulisivat kuulumaan tuomareita lukuun ottamatta yleensä kaikki valtion virkamiehet ja siten myös ne ylemmät virkamiehet, jotka voimassa olevissa hallintoasetuksissa on jätetty kurinpitomenettelyn ulkopuolelle. Sen sijaan erityislaeissa säädetyt poikkeukset jäisivät edelleen voimaan.

*Kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä* päättäisi lakiehdotuksen mukaan *nimittävä viranomainen*, jollei toisin ole säädetty. Tasavallan presidentin tai valtioneuvoston ollessa nimittävänä viranomaisena siitä määräisi kuitenkin asianomainen ministeriö, ellei valtioneuvosto itse yksittäistapauksessa päättäisi asiasta (VmL 58 §).

Ennen kurinpitomenettelyyn ryhtymistä edellytetään suoritettavaksi *valmistava tutkimus*. Valmistavan tutkimuksen tarkoituksena olisi selvittää, onko asiassa tapahtunut kurinpidollista rankaisemista edellyttävä rikkomus, johon virkamies on syyllistynyt, ja onko syytä ryhtyä kurinpitomenettelyyn. Valmistavan tutkimuksen tulee olla riittävän yksityiskohtainen, jotta sen perusteella voidaan päättää toimenpiteisiin ryhtymisestä. Tutkimuksen suorittamisessa on otettava huomioon rikkomukseen syylliseksi epäillyn oikeusturvan asettamat vaatimukset.

Varsinaisia *kurinpitoviranomaisia* tulisivat lakiehdotuksen mukaan olemaan virkamieslautakunnat ja kurinpitoasiamies, joista säädetään lakiehdotuksen kuudennessatoista luvussa. Virkamieslautakuntia olisivat yleinen virkamieslautakunta ja viraston virkamieslautakunta (VmL 70 §). *Yleinen virkamieslautakunta* toimisi valtioneuvoston kanslian yhteydessä. Sen ratkaistaviin kuuluisivat asiat, jotka koskevat ministeriön, oikeuskanslerinviraston ja tasavallan presidentin kanslian virkamiestä, ulkoasiainhallinnon virkamiestä, valtioneuvoston kanslian alaisen viraston virkamiestä, valtionvarainministeriön alaisen viraston virkamiestä, jollei viraston yhteydessä ole virkamieslautakuntaa, sekä muuta virkamiestä, jonka nimittää virkaan tasavallan presidentti tai valtioneuvosto (VmL 71 §). *Viraston virkamieslautakunta* toimisi aseuksessa mainittavien ministeriöiden, keskusvirastojen ja muiden virastojen yhteydessä. Saman viraston yhteydessä voisi olla useampia-kin virkamieslautakuntia. Viraston virkamieslautakunta käsitelisi ja ratkaisisi yleensä ne virkamieslautakunnalle kuuluvat asiat, jotka koskevat asianomaisen viraston tai sen alaisen hallinnon virkamiestä, mikäli asia ei kuuluisi yleisen virkamieslautakunnan toimialaan (VmL 72 §). Yleinen virkamieslautakunta ja virastojen virkamieslautakunnat toimisivat kuitenkin täysin itsenäisesti ja toisistaan rippumatta. Pääosa kurinpitoasioista tulisi siten ratkastavaksi virastojen virkamieslautakunnissa. Kurinpitoasiain lisäksi virkamieslautakunnat käsitelisivät myös virkamiehen tekemän oikaisuvaatimuksen hänen irtisanomisestaan (VmL 83 §:n 2 mom.). Virkamieslautakuntien antamista päätöksistä kurinpitoa ja irtisanomista koskevissa asioissa voitaisiin valittua korkeimpaan hallinto-oikeuteen (VmL 84 §).

Virkamieslautakunnissa olisi ehdotuksen mukaan kussakin puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joiden toimikausi olisi kolme vuotta. Virkamieslautakuntien jäsenten tulisi olla valtion virkamiehiä sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittaneita (VmL 73 §). Jäsenistä ja heidän varamiehistään määrättäisiin puolet asianomaisten virkamiesyhdistysten ehdotuksesta (VmL 74 §). Virkamieslautakuntien jäsenet toimisivat tuomarin vastuulla. Lautakuntien toiminnasta aiheutuvat menot suoritettaisiin valtion varoista. *Kurinpitoasiamiehenä* yleisessä virkamieslautakunnassa toimisi valtioneuvoston oikeuskansleri tai hänen määräämänsä virkamies sekä viraston virkamieslautakunnassa asianomaisen viraston kolmeksi vuodeksi kerrallaan määräämä virkamies. Kurinpitoasiamiehen tulisi olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut (VmL 80 §).



Kun kurinpitomenettelyyn on päätetty ryhtyä, kurinpitoasiamiehen on, hankittuaan asian ratkaisemiseksi tarvittavan lisäselvityksen, pantava kurinpitomenettely vireille. *Vireillepano* toimitetaan antamalla vastaajana olevan virkamiehen tiedoksi kurinpitorangeistusta koskeva vaatimus ja se asiassa kertynyt aineisto, jonka perusteella kurinpitorangeistusta vaaditaan (VmL 59 §). Vastaajana olevalle virkamiehelle varataan täten tilaisuus tulla asiassa kuulluksi ja antaa asetetussa määräajassa vastineensa. Tämän jälkeen kurinpitoasiamiehen on esitettävä virkamieslautakunnalle kurinpitorangeistusta koskeva vaatimus. Kurinpitoasiamies käyttää virkamieslautakunnassa muutoinkin valtion puhevaltaa. Kurinpitoasioissa on siten olemassa kaksiasiainsaissuhde.

Kurinpitomenettelyn vireillepanolle säädetty *vanhentumisaika* on voimassa olevain säädösten mukaan lyhyempi viraltapanon kuin lievemmän kurinpidollisen rankaisemisen ollessa kysymyksessä, vaikka asian pitäisi olla päinvastainen. Tämä epäkohta on lakiehdotuksessa poistettu säätämällä kurinpitorangeistuksen määrittämiselle yhtenäinen yhden vuoden pituinen määräaika vaaditusta rangaistuksesta riippumatta. Määräaika luetaan kuten nykyisinkin siitä, kun se seikka, joka olisi voinut aiheuttaa kurinpitomenettelyn, tuli asianomaisen viranomaisen tietoon. Asianomainen viranomainen on kurinpitomenettelyyn ryhtymisestä päättävä viranomainen.

*Kurinpitomenettelyn ja tuomioistuimessa nostettavan rikossyytteen keskinäisestä suhteesta* on lakiehdotukseen otettu säännökset, jotka pääkohdiltaan vastaavat nykyisin asiasta voimassa olevia säännöksiä. Niiden mukaan kurinpitomenettelyä ei saa panna vireille eikä kurinpitorangeistusta määrätä saman syyn johdosta, josta tuomioistuin on jo tuominnut rangaistuksen tai jonka johdosta nostetusta syytteenstä tuomioistuin on vapauttanut virkamiehen tai jättänyt hänet rangaistukseen tuomitsematta. Lakiehdotukseen on kuitenkin oikeuskäytännössä omaksutun kannan mukaisesti otettu nimenomainen säännös siitä, että edellä sanotun estämättä virkamies voidaan kurinpitomenettelyä noudattaen tarvittaessa panna viralta.

Rikossyytteen vireillepanon keskeyttävästä vaikutuksesta kurinpitomenettelyyn on ehdotettu annettavaksi samansisältöinen säännös kuin nykyisinkin. Ellei kurinpitomenettelyä tällaisessa tapauksessa ole pantu vireille tai jatkettu kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun tuomioistuimen päätös sai lainvoiman, oikeus kurinpitomenettelyn vireillepanoon olisi rauennut. Vastaava säännöshän sisältyy nykyisinkin

sekä nimittämiskirjalakiin että eräillä hallinnonaloilla voimassa oleviin asetuksiin.

Varsinkin saksalaisessa tietoisopissa on kehitetty pitkälle oppi ns. *erityisistä vallanalaisuussuhteista* (besondere Gewaltverhältnisse), joihin myös virkasuhde on luettu. Useat johtavat saksalaiset oikeusopineet, kuten *Forsthoff* (ks. *Forsthoff: Lehrbuch des Verwaltungsrechts*, Band I, Allgemeiner Teil, 10. Auflage, München 1973, s. 126 ss.), ovat edelleenkin tällä kannalla. Vaikka meillä eräät nuoremmat tutkijat eivät mainittua oppia hyväksykään, on mielestäni kuitenkin juuri virkamiehen kurinpidollinen rankaisumahdollisuus paraiten selitettävissä tämän käsityskannan pohjalta. Ratkaisevanahan tietenkin tällaisessa tapauksessa on aina kussakin maassa voimassa oleva lainsäädäntö. Voimassa oleva virkamiesoikeutemme samoin kuin ehdotettu uusikin virkamieslainsäädäntö antaakin nimenomaan tukea tällaiselle käsitykselle virkamiehen asemasta. Virkamies ei ole valtioon tai muuhun julkisyhteisöön sopimusperäisessä suhteessa, vaan orgaanisuhteessa, julkisyhteisön julkisen vallan alainen toimihenkilö. Tämähän on samalla myös ratkaiseva erokriteeri virkasuhteen ja työsopimussuhteen välillä. Näin kurinpitosäännöstenkin tarkoituksena on jo pelkällä voimassaolollaan saattaa valtion ja muun julkisyhteisön virkamiehet täyttämään asianmukaisella tavalla ne velvoitteet, jotka edellä mainitusta vallanalaisuussuhteesta johtuvat, sekä rangaista näitä velvollisuuksiaan vastaan rikkoneita virkamiehiä. Johdonmukainen seuraus tästä on myös, että mainitun vallanalaisuussuhteen, virkasuhteen päätyttyä kurinpidollinen rankaiseminen ei enää ole tarpeen eikä mahdollinenkaan. Jos kurinpitomenettely on virkasuhteen lakatessa vireillä, se raukeaa.

### *Virkamiehen vahingonkorvausvastuu*

Virkamiehen vahingonkorvausvastuuta koskevat säännökset sisältyvät suurimmalta osaltaan voimassa olevaan vahingonkorvauslakiin (412/74). Sellaisinaan niitä voidaan pitää ainakin pääkohdiltaan ajan tasalla olevina säännöksinä. Julkishenkilöstön oikeusasemakomitea ei ole mietinnössään katsonutkaan aiheelliseksi puuttua laajemmalti virkamiehen vahingonkorvausvastuuseen. Se on vain tyytynyt viittamaan siihen, mitä asiasta on erikseen säädetty. Komitea on kuitenkin pitänyt tarpeellisena ottaa lakiehdotukseensa selventävän ja muuta lainsäädäntöä täydentävän säännöksen siitä, että virkamiehen ei ole,

*Virkamiehen vastuuta koskevien oikeussäännösten uudistamisesta*

lakiehdotuksessa luetelluin poikkeuksin, suoritettava valtiolle eikä valtion virkamiehelle korvausta vahingosta, joka aiheutuu työtaistelutoimenpiteestä johtuvasta työn keskeytyksestä (VmL 62 §).

Voimassa olevan lain mukaan vahingonkorvauskysymyksiä ei voida käsitellä kurinpitomenettelyn yhteydessä. Virkamiehen virheelisestä menettelystä aiheutuneen vahingon mahdollinen korvaaminen on erikseen asianmukaisessa järjestyksessä selvitettävä ja ratkaistava. Mainitussa suhteessa lakiehdotuskaan ei sisällä muutosta voimassa olevaan oikeuteen.